

ARREST VAN HET HOF (EERSTE KAMER)
VAN 2 MEI 1979 ¹

**Henningsen Food Inc. en anderen
tegen Produktschap voor Pluimvee en Eieren
(verzoek om een prejudiciële beslissing,
ingediend door het College van Beroep voor het Bedrijfsleven)**

Zaak 137/78

Samenvatting

1. *Gemeenschappelijk douanetarief — Tariefposten — Eieren uit de schaal en eigeel, geschikt voor menselijke consumptie in de zin van post 04.05 B I — Begrip*
 2. *Gemeenschappelijk douanetarief — Tariefposten — Produkten voor menselijke consumptie in de zin van post 21.07 G I a) 1 — Betrokken geval*
-
1. Blijkens de bewoordingen van post 04.05 B I van het gemeenschappelijk douanetarief en de Toelichtingen op dit tarief heeft die post in hoofdzaak betrekking op vogeleieren uit de schaal en eigeel in hun oorspronkelijke toestand, waaraan eventueel slechts kleine hoeveelheden conserverende chemicaliën zijn toegevoegd.	2. Een produkt dat 52 % kipheeleipoeder, 25 % sojameel, 22 % glucosestroop en 1 % zout en lecithine bevat, valt niet onder post 04.05 B I van het gemeenschappelijk douanetarief doch is een „produkt voor menselijke consumptie” van post 21.07 G I a) 1.

In zaak 137/78,

betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag van het College van Beroep voor het Bedrijfsleven, in het aldaar aanhangig geding tussen

HENNINGSEN FOOD INC., te Nebraska (VS),

VAN DEN BURG EIERPRODUKTEN BV, te Waalwijk,

¹ — Procestaal: Nederlands.

beide als beherende vennoten van de V.O.F. HENNINGSSEN VAN DEN BURG, te Waalwijk,

en

PRODUKTSCHAP VOOR PLUIMVEE EN EIEREN, te Zeist,

om een prejudiciële beslissing inzake de uitlegging van enkele bepalingen van het gemeenschappelijk douanetarief in verband met de tarifiering van de produkten „Hentex 76” en „Hentex 10”, en van enkele bepalingen van verordening nr. 1380/75 van de Commissie van 29 mei 1975 houdende uitvoeringsbepalingen betreffende de monetaire compenserende bedragen,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste Kamer),

samengesteld als volgt: J. Mertens de Wilmars, kamerpresident, A. O’Keeffe en G. Bosco, rechters,

advocaat-generaal: J.-P. Warner

griffier: A. Van Houtte

het navolgende

ARREST

De feiten

De feiten, het procesverloop en de krachtens artikel 20 van ’s Hofs Statuut-EEG ingediende schriftelijke opmerkingen kunnen worden samengevat als volgt:

I — De feiten en het procesverloop

1. De vennootschap „Henningsen Van den Burg” vervaardigt en exporteert

sinds ongeveer twee jaar naar het Verenigd Koninkrijk, onder de merken „Hentex 76” en „Hentex 10” produkten, die zij bij de aangifte ten uitvoer aanduidt als „kipheeleipoeder”, met vermelding van post 04.05 B I van het gemeenschappelijk douanetarief (GDT).

Voor deze exporten heeft het Produktschap voor Pluimvee en Eieren (hierna te noemen het „Produktschap”) steeds de monetaire compenserende bedragen

(hierna te noemen mcb's) betaald die op de onder deze tariefpost vallende produkten ter zake van de uitvoer uit Nederland toepasselijk waren.

Daarnaast heeft het Produktschap op de voet van artikel 2 bis van 's Raads verordening nr. 974/71, zoals gewijzigd bij 's Raads verordening nr. 1112/73 van 30 april 1973 (PB L 114 van 1973, blz. 4), de betaling van de ter zake van de invoer in het Verenigd Koninkrijk toepasselijke mcb's op zich genomen onder de in artikel 10 van verordening nr. 1463/73 van de Commissie gestelde en thans in artikel 11 van verordening nr. 1380/75 van de Commissie van 29 mei 1975 (PB L 139 van 1975, blz. 37) neergelegde voorwaarden.

Genoemd artikel 2 bis van verordening nr. 974/71 luidt:

„Wanneer een uit een Lid-Staat uitgevoerd produkt wordt ingevoerd in een Lid-Staat die een compenserend bedrag bij invoer moet toekennen, kan de uitvoerende Lid-Staat, in onderlinge overeenstemming met de invoerende Lid-Staat, het compenserende bedrag betalen dat door deze invoerende Lid-Staat zou moeten worden toegekend. In dit geval wordt door de invoerende Lid-Staat geen compenserend bedrag toegekend voor de produkten uit de desbetreffende Lid-Staat. Het compenserende bedrag wordt omgerekend aan de hand van de constante wisselkoers van de desbetreffende valuta's, welke koers wordt geconstateerd gedurende een nader te bepalen periode. De uitvoerende Lid-Staten die van deze bevoegdheid gebruik maken, stellen de Commissie hiervan in kennis.”

Artikel 11 van verordening nr. 1380/75, aangevuld met lid 5 bij verordening nr. 1498/76 van de Commissie van 25 juni 1976 (PB L 167 van 1976, blz. 28) bepaalt:

„1. Wanneer een uitvoerende Lid-Staat gebruik wenst te maken van de bevoegdheid bedoeld in artikel 2 bis van verordening (EEG) nr. 974/71,

stelt hij de Commissie van zijn voornemens in kennis na overeenstemming te hebben bereikt met de invoerende Lid-Staat; de Commissie brengt de overige Lid-Staten hiervan op de hoogte.

2. Voor betaling door de uitvoerende Lid-Staat van het monetaire compenserende bedrag dat door de invoerende Lid-Staat toegekend zou moeten worden, moet het bewijs worden overgelegd dat de douaneformaliteiten bij invoer zijn vervuld en dat de in de Lid-Staat van invoer verschuldigde rechten en heffingen van gelijke werking zijn geheven.

Dit bewijs wordt geleverd door overlegging van het in artikel 1 van verordening (EEG) nr. 2315/69 bedoelde controle-exemplaar¹. Onder de bijzondere vermeldingen op het controle-exemplaar moeten worden ingevuld:

1. vak 101 en 103;
2. vak 104, door wat niet van toepassing is door te halen en één van de onderstaande vermeldingen aan te brengen:
 - „Bestemd om in het vrije verkeer te worden gebracht in (invoerende Lid-Staat)”,
 - „Destiné à être mis à la consommation en/au (Etat membre importateur)”,
 - „Bestemt til forbrug i (den indførende medlemsstat)”,
 - „Zum freien Verkehr in (einführender Mitgliedstaat) bestimmt”,

¹ — Per 1 juli 1977 is artikel 1 van verordening nr. 2315/69 artikel 10 van verordening nr. 223/77 (PB L 38 van 1977, blz. 20) geworden.

- „Intended for entry for home use in (importing Member State)”,
- „Destinato ad essere immesso in consumo in (Stato membro importatore)”.

Het bevoegde douanebureau van de Lid-Staat van bestemming brengt in het vak „controle van het gebruik en/of de bestemming” één van de volgende vermeldingen aan:

- „Monetair compenserend bedrag van toepassing op (datum van het in het vrije verkeer brengen) niet toegekend in (invoerende Lid-Staat)”,
 - „Montant compensatoire monétaire applicable le (date de mise à la consommation) non octroyé en/au (Etat membre importateur)”,
 - „Währungsausgleichsbetrag, gültig am (Tag der Überführung in den freien Verkehr) in (einführender Mitgliedstaat) nicht gewährt”,
 - „Monetary compensatory amount applicable on (date of entry for home use) not granted in (importing Member State)”,
 - „Importo compensativo monetario applicabile il (data d'immissione al consumo) non concesso in (Stato membro importatore)”,
 - „Monetaert udligningsbeløb, gaeldende den (datoen for overgang til forbrug) ikke ydet i (den importerende medlemsstat)”.
3. Bij toepassing van artikel 3 van verordening (EEG) nr. 974/71 wijzigt de Commissie de voor de toepassing van artikel 2 bis van die verordening te gebruiken wisselkoers.

4. Indien een uit- of invoerende Lid-Staat na artikel 2 bis van verordening (EEG) nr. 974/71 te hebben toegepast, van verdere toepassing hiervan wenst af te zien, stelt hij de andere betrokken Lid-Staat en de Commissie daarvan vooraf in kennis; de Commissie brengt de overige Lid-Staten op de hoogte.

In dit geval blijft op de produkten, waarvoor de douaneformaliteiten bij uitvoer vóór de datum waarop deze beslissing van kracht wordt, zijn vervuld, het bepaalde in genoemd artikel 2 bis van toepassing.

5. Wanneer het in lid 2 bedoelde controle-exemplaar, als gevolg van omstandigheden die aan de belanghebbende niet zijn toe te rekenen, niet binnen een termijn van drie maanden na afgifte bij het kantoor van vertrek of bij de centraliserende instantie is teruggekeerd, kan de belanghebbende bij de bevoegde instantie een met redenen omkleed en van bewijsstukken vergezeld verzoek indienen om andere bewijsstukken als gelijkwaardig te erkennen. De bij het verzoek tot deze erkenning over te leggen bewijsstukken moeten, naast het vervoerdocument, het douanedocument omvatten waaruit blijkt dat de betrokken produkten in de Lid-Staat van bestemming in het vrije verkeer zijn gebracht dan wel de door de bevoegde diensten gewaarmerkte kopie of fotocopie van laatstgenoemd document.

Bovendien moet in dat geval het bevoegde douanekantoor van de Lid-Staat van bestemming op het douanedocument voor het in het vrije verkeer brengen van de betrokken produkten dezelfde vermelding aanbrennen als de in lid 2 bedoelde vermelding die in het vak „controle van het gebruik en/of de bestemming” van het controle-exemplaar moet worden

aangebracht; deze vermelding moet worden geauthentiseerd door het stempel van dit bureau rechtstreeks op het als bewijsstuk dienende document aan te brengen.

Op 1 maart en 1 september van elk jaar delen de Lid-Staten aan de Commissie een per produktensector opgesteld overzicht mede van het aantal gevallen waarin het bepaalde in de voorafgaande alinea is toegepast, de redenen, voor zover bekend, waarom het controle-exemplaar niet is teruggekeerd, de hoeveelheden en het betrokken compenserende bedrag."

Het Produktschap heeft geweigerd voor de litigieuze produkten de mcb's ter zake van de uitvoer naar het Verenigd Koninkrijk te betalen, waarbij het zich voorbehield zijn bezwaren tegen de betrokken beslissing aan de verantwoordelijke autoriteiten kenbaar te maken.

De belanghebbenden hebben hiertegen beroep ingesteld bij het College van Beroep voor het Bedrijfsleven, dat bij uitspraak van 9 juni 1978 de procedure heeft geschorst en het Hof van Justitie heeft verzocht krachtens artikel 177 EEG-Verdrag uitspraak te doen over de volgende vragen:

2. Voor de exporten waarom het in de onderhavige procedure gaat, heeft de Britse douane de in de aangiften ten uitvoer vermelde indeling in tariefpost 04.05 B I niet aanvaard en de goederen ingedeeld in post 21.07 F, die bij 's Raads verordening nr. 2500/77 van 7 november 1977 betreffende het gemeenschappelijk douanetarief post 21.07 G is geworden. Deze post voorziet niet in de toepassing van mcb's op de produkten waarop zij betrekking heeft.

De Britse autoriteiten hebben voor de betrokken produkten dan ook geweigerd om op het „controle-exemplaar" het vak in te vullen waarin wordt verklaard dat de produkten „in het vrije verkeer worden gebracht".

Het Produktschap heeft de beslissing van de Engelse douane over de tariefindeling met tussenkomst van het Ministerie van Landbouw en Visserij aan de bevoegde diensten van de Commissie doen toekomen. In een op bovengenoemd ministerie ontvangen telexbericht werd aan het Produktschap medegedeeld dat de litigieuze produkten, gezien hun samenstelling, moeten worden ingedeeld in post 21.07 G a) 1.

1. Moet artikel 1, lid 2 van verordening (EEG) nr. 974/71 van de Raad, gelezen in samenhang met de inhoud van de bijlage van verordening (EEG) nr. 2500/77 van de Raad, in het bijzonder met de inhoud van de in die bijlage omschreven tariefposten 04.05 B I en 21.07 G I a) 1, aldus worden uitgelegd, dat een produkt als Hentex, waarvan de samenstelling is als volgt:

52 % kipheeleipoeder,
25 % sojameel,
22 % glucosestroop,
1 % zout en lecithine,

moet worden ingedeeld in tariefpost 04.05 B I dan wel in tariefpost 21.07 G I a) 1?

2. Moet artikel 11, lid 2, tweede volzin, van verordening (EEG) nr. 1380/75 van de Commissie aldus worden uitgelegd, dat, ook indien het produkt Hentex zou vallen onder tariefpost 04.05 B I en de douane-formaliteiten bij de invoer in het Verenigd Koninkrijk zouden zijn vervuld en de in die Lid-Staat verschuldigde rechten en heffingen van gelijke werking zouden zijn geheven, doch het controle-exemplaar als in die volzin bedoeld niet door het Verenigd Koninkrijk zou

worden overgelegd, verweerder op die enkele grond niet bevoegd, laat staan gehouden, zou zijn aan de betreffende exporteur-importeur het monetair compenserende bedrag toe te kennen en uit te betalen?

3. De verwijzingsuitspraak is op 14 juni 1978 bij het Hof ingekomen.

Krachtens artikel 20 van 's Hofs Statuut-EEG zijn schriftelijke opmerkingen ingediend door verzoeksters in het hoofdgeding, ten deze vertegenwoordigd door B. ter Kuile; de regering van het Verenigd Koninkrijk, ten deze vertegenwoordigd door R. Munrow, Treasury Solicitor's Office; en de Commissie van de Europese Gemeenschappen, ten deze vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur J. Bourgeois.

Bij beschikking van 3 november 1978 heeft het Hof overeenkomstig artikel 95, eerste alinea, van het Reglement voor de procesvoering de zaak naar de Eerste Kamer verwezen.

Het Hof heeft, op rapport van de rechter-rapporteur en gehoord de advocaat-generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

II — Schriftelijke opmerkingen, ingediend krachtens artikel 20 van 's Hofs Statuut-EEG

1. *Verzoeksters* in het hoofdgeding merken in hoofdzaak het volgende op:

a) *De eerste vraag*

De litigieuze produkten voldoen aan de omschrijving van de in artikel 1, lid 2, sub c en d, van verordening nr. 2771/75

betreffende de marktordening in de sector eieren (PB L 282 van 1975, blz. 49) genoemde produkten, waarop de mcb-regeling van toepassing is. Ook al zou dit anders zijn, dan kan aan deze omschrijvingen voor het onderhavige geval geen beslissende betekenis worden toegekend, aangezien de werkingssfeer van verordening nr. 2771/75, omschreven in lid 1 van genoemd artikel, een aantal posten van het GDT omvat, waaronder post 04.05 B I.

Noch de aantekeningen aan het begin van hoofdstuk 4, noch die aan het begin van hoofdstuk 21 van het GDT hebben betrekking op de posten 04.05 B I en 21.07 G I a) 1. Volgens de algemene regels voor de tariefindeling zijn voor de indeling in eerste instantie bepalend de bewoordingen van de posten en de aantekeningen bij deze posten en, in twijfelgevallen — voor zover dit niet in strijd is met de bewoordingen van bedoelde posten en aantekeningen —, de onder 2 b) en 3 a) en b) van de „Algemene bepalingen voor de toepassing van de nomenclatuur van het gemeenschappelijk douanetarief” genoemde regels.

Eiprodukten als Hentex kunnen alleen vallen onder tariefpost 04.05 B I, want de tekst van deze post noemt uitdrukkelijk „eieren uit de schaal en eigeel in gedroogde vorm”. Door het subsidiaire karakter van tariefpost 21.07 (produkten voor zover niet elders genoemd of elders onder begrepen) is indeling in die post uitgesloten.

Voor het geval twijfel mocht rijzen of de litigieuze produkten kunnen worden ingedeeld in post 04.05 B I, kan regel 2 b) van de Algemene bepalingen deze twijfel wegnemen. De daarbedoelde mengsels worden ingedeeld met inachtneming van de onder 3 a) en b) vermelde beginselen, luidende:

„3. Indien goederen met toepassing van het bepaalde onder 2 b) of om enige

andere reden vatbaar zijn voor indeling onder twee of meer posten geschiedt de indeling als volgt:

- a) de post met de meest specifieke omschrijving heeft voorrang boven posten met een meer algemene strekking;
- b) mengsels, werken welke zijn samengesteld uit of met verschillende stoffen dan wel zijn vervaardigd door samenvoeging van verschillende goederen, zomede goederen opgemaakt in stellen of assortimenten, waarvan de indeling niet mogelijk is aan de hand van het bepaalde onder 3 a), worden ingedeeld naar de stof of naar het goed, waaraan de mengsels, de werken, de stellen of de assortimenten hun wezenlijk karakter ontleen, indien dit kan worden bepaald."

Bijgevolg moeten de litigieuze produkten worden ingedeeld in post 04.05 B I,

- in de eerste plaats omdat zij specifiek beantwoorden aan de in deze post vervatte omschrijving en de omschrijving derhalve kan worden aangemerkt als de „meest specifieke omschrijving” in de zin van regel 3 a);
- in de tweede plaats omdat zij hun wezenlijke karakter ontleen aan het eibestanddeel en zij bijgevolg op grond van regel 3 b) moeten worden ingedeeld in post 04.05 B I.

b) De tweede vraag

Blijkens de beslissing van het Produktschap van 14 februari 1978 is er geen geschil over de „toekenning” van de mcb's, maar wel over de „betaling” daarvan. Overeenkomstig artikel 11, lid 2, van verordening nr. 1380/75 moeten de mcb's worden uitgekeerd zodra het in deze be-

paling bedoelde „bewijs” is overgelegd. Dit bewijs betreft materieel gezien de datum waarop de betrokken goederen het beoogde gebruik of de beoogde bestemming hebben gekregen, hetgeen in het onderhavige geval betekent de datum waarop zij zijn ingevoerd in het Verenigd Koninkrijk. Formeel dient het „bewijs” te worden geleverd door een bijzonder exemplaar van het document voor communautair douanevervoer, het zogenaamde „controle-exemplaar”, waarop in het vak „controle van het gebruik en/of de bestemming” de speciaal vereiste vermelding moet voorkomen.

Het Produktschap heeft in casu geweigerd de litigieuze mcb's te betalen, op de enkele grond dat de betreffende vermelding niet expliciet in het aangegeven vak van het controle-exemplaar werd gedaan. Uit een bij de stukken gevoegd controle-exemplaar betreffende 40 kartons Hentex en de begeleidende brief van de Britse douane van 8 november 1977 blijkt:

- dat in het vak „controle van het gebruik en/of de bestemming” met de hand staat geschreven: „duty free, levy exempt, satisfied” terwijl is ingestempeld „exempt II, 02-11-77, Hull”;
- dat in de begeleidende brief van de Britse douane wordt gezegd dat de goederen zijn toegelaten voor binnenlands verbruik in het Verenigd Koninkrijk onder post 21.07 F I a) 1 (thans post 21.07 G I a) 1).

Deze vermeldingen hebben dezelfde waarde als de in artikel 11, lid 2, van verordening nr. 1380/75 bedoelde vermelding dat de uit Nederland ingevoerde en voor toekenning van mcb's in aanmerking komende goederen daadwerkelijk zijn ingevoerd in het Verenigd Koninkrijk. Nederland, dat als land van uitvoer verantwoordelijk is voor de toekenning en uitkering van de mcb's, kan genoemd

artikel 11, lid 2, aldus verstaan en is gehouden de mcb's te betalen.

Voorts kan nog worden opgemerkt dat aan het bedoelde „bewijs” niet de eis wordt gesteld dat de douane-autoriteiten van het land van invoer (het Verenigd Koninkrijk) de door de douane-autoriteiten van het land van uitvoer (Nederland) vastgestelde tariefindeling controleren door middel van een tweede monstername. Buiten het controle-exemplaar mag het Produktschap zich niet van andere bewijsmiddelen bedienen (zie arrest van 22 oktober 1970 in zaak 12/70, Craeynest, Jurispr. 1970, blz. 905).

Bijgevolg stelt Henningsen voor de gestelde vragen in de zin van bovenstaande opmerkingen te beantwoorden.

2. Het *Verenigd Koninkrijk* wijst er uitdrukkelijk op dat zijn opmerkingen betrekking hebben op de eerste vraag van de Nederlandse rechter. Hoewel het GDT ten tijde van de litigieuze transacties in het Verenigd Koninkrijk niet ten volle van toepassing was, paste het de nomenclatuur daarvan evenwel toe overeenkomstig artikel 39, lid 4, Toetredingsakte.

Het is van mening dat een mengsel dat slechts voor 50 % uit eipoeder bestaat en voorts een aanzienlijke hoeveelheid soja-meel en glucosestroop en een kleiner gedeelte lecithine bevat, niet kan worden geacht onder post 04.05 of onder postonderverdeling 04.05 B I a) 1 te vallen.

De betrokken produkten lijken eerder onder post 21.07 G te vallen, zodat zij, getoet op de toelichtingen bij het GDT, in deze post zouden moeten worden ingedeeld.

Dit standpunt vindt steun in de Toelichtingen bij de nomenclatuur van de Internationale Douaneraad betreffende post 21.07, die overeenkomstig het arrest van het Hof van 8 december 1970 (zaak 14/70, Deutsche Bakels, Jurispr. 1970, blz. 1001) in aanmerking moet worden genomen voor de uitlegging van de nomenclatuur van het GDT, vooral wanneer dit laatste zelf geen toelichting bij de betrokken post bevat.

De toelichtingen bij het GDT vermelden bij de twee onderhavige posten mengsels als de litigieuze produkten niet, maar de toelichting op post 04.05 B I bepaalt dat zowel eieren uit de schaal (heelei) als eigeel onder deze post vallen, indien zij zijn verduurzaamd door toevoeging van kleine hoeveelheden nader aangegeven chemicaliën. De toelichting bepaalt niet dat alle mengsels die heelei of eigeel bevatten, onder deze post vallen.

3. De *Commissie* gaat om te beginnen kort in op de wezenlijke aspecten van het stelsel der mcb's en de toepassingsmodaliteiten daarvan, inzonderheid ingevolge artikel 2 bis van verordening nr. 974/71, zoals gewijzigd bij verordening nr. 509/73, en artikel 11, lid 2, van verordening nr. 1380/75. Vervolgens merkt zij in hoofdzaak het volgende op:

a) *De eerste vraag*

Ofschoon de gestelde vraag zich toespitst op de keuze tussen de twee tariefposten 04.05 en 21.07 van het GDT, kan theoretisch niet worden uitgesloten dat een produkt met een samenstelling als die waar het in casu om gaat, voor indeling in een andere tariefpost in aanmerking komt, te weten post 23.07 (andere bereidingen van de soorten welke worden gebezigt voor het voederen van dieren), rekening houdende met de exacte bestemming van het produkt, voorts, met het oog op deze

bestemming, de functie van de verschillende bestanddelen, en het resultaat van een scheikundige analyse van het gehalte aan sacharose en zetmeel.

Wat de afbakening tussen de tariefposten 04.05 en 21.07 betreft, valt uit de omschrijving van het toepassingsgebied van tariefpost 21.07, vervat in de Toelichtingen bij de Nomenclatuur van de Internationale Douaneraad, alsmede uit de omschrijving van onderverdeling 21.07 G I af te leiden, dat deze laatste in het bijzonder betrekking heeft op produkten voor menselijke consumptie die geen of minder dan 1,5 gewichtspercent van melk afkomstige vetstoffen bevatten. Uit een mengsel van kipheeleipoeder, sojameel, glucosestroop, zout en lecithine ontstaat een bereiding die kan worden aangemerkt als een „produkt voor menselijke consumptie” in de zin van deze tariefpost.

Wat tariefpost 04.05 betreft, dient men enerzijds te letten op de bewoordingen ervan, volgens welke het gaat om „vogeleieren en eigeel” en niet om eiprodukten in het algemeen, en anderzijds op de Toelichtingen bij de Nomenclatuur van de Internationale Douaneraad met betrekking tot deze post en onderverdeling 04.05 B I.

Blijkens de bewoordingen van de tariefpost is toevoeging van bepaalde bestanddelen weliswaar op zich niet uitgesloten, doch dient steeds te worden aangetoond dat de produkten de wezenlijke kenmerken van „vogeleieren en eigeel” vertonen en dat het niet gaat om een eiprodukt in het algemeen.

Blijkens de Toelichtingen van de Internationale Douaneraad kunnen slechts produkten van bepaalde aard of met een speciale functie worden toegevoegd: het moet gaan om bestanddelen die het produkt verduurzamen.

Gezien het bovenstaande kan een produkt als waar het in casu om gaat, op grond van zijn samenstelling en met name zijn gehalte aan sojameel (25 %), niet worden ingedeeld onder postonderverdeling 04.05 B I. Het gaat veeleer om een „preparaat” in de zin van de nomenclatuur van het GDT. Dit preparaat kan evenwel niet worden aangemerkt als een „meelpreparaat” als bedoeld in tariefpost 19.02, omdat de toevoeging van 25 % sojameel aan dit mengsel niet het wezenlijke karakter van een meelpreparaat verleent. Er blijft geen andere mogelijkheid open dan het produkt in te delen onder post 21.07 als „produkt voor menselijke consumptie, elders genoemd noch elders onder begrepen”.

b) De tweede vraag

Overeenkomstig artikel 11, lid 2, van verordening nr. 1380/75 kan de uitvoerende Lid-Staat die van de hem geboden mogelijkheid gebruik maakt de mcb's ter zake van invoer in een andere Lid-Staat te betalen, slechts tot die betaling overgaan indien het bewijs is overgelegd dat de douaneformaliteiten bij invoer zijn vervuld en dat de in de Lid-Staat van invoer verschuldigde rechten en heffingen van gelijke werking zijn geheven. De formaliteiten met betrekking tot de mcb's zijn voornamelijk een zaak van de invoerende Lid-Staat, terwijl de rol van de uitvoerende Lid-Staat is beperkt tot het uitbetalen van de mcb's. Dit betekent onder meer dat de invoerende Lid-Staat moet beslissen over de vraag of een bepaalde trans-

actie al dan niet voor een mcb bij invoer in aanmerking komt.

Deze uitlegging vindt steun in de bewoordingen van de betrokken bepalingen, volgens welke het door de uitvoerende Lid-Staat betaalde mcb het bedrag moet zijn dat de invoerende Lid-Staat moet („zou moeten”) betalen, en in het stelsel in zijn geheel.

Bij verordening nr. 1112/73, waardoor artikel 2 bis in zijn huidige versie in verordening nr. 974/71 is ingelast, werd het stelsel van optelling en aftrekking van de mcb's alsmede de toekenning van deze bedragen uitsluitend door de uitvoerende Lid-Staat, afgeschaft en is men teruggekeerd naar een stelsel waarbij elke Lid-Staat „zijn” mcb's heft en toekent.

De door verordening nr. 1380/75 voorgeschreven formaliteiten zijn duidelijk op een dergelijk stelsel afgestemd. Bij transacties als de onderhavige is er ongetwijfeld sprake van twee onderscheiden mcb's, die volgens onderscheiden regels worden toegepast, te weten:

- i) een mcb bij uitvoer, dat wordt bepaald op de dag van uitvoer (zoals omschreven in artikel 8, lid 2) en dat wordt uitbetaald indien het bewijs wordt overgelegd dat het produkt waarvoor de douaneformaliteiten bij uitvoer zijn vervuld het geografische grondgebied van de Lid-Staat waar deze formaliteiten zijn vervuld, heeft verlaten (artikel 10, lid 1),
- ii) een mcb bij invoer, dat wordt bepaald op de dag van invoer (zoals omschre-

ven in artikel 8, lid 5) en dat wordt uitbetaald indien het bewijs wordt overgelegd dat de douaneformaliteiten bij invoer zijn vervuld en dat de in de Lid-Staat van invoer verschuldigde rechten en heffingen van gelijke werking zijn geheven (artikel 10, lid 2).

De in voornoemd artikel 2 bis geopende mogelijkheid — de betaling door de uitvoerende Lid-Staat van de mcb's bij invoer — moet en kan slechts in het kader van dit stelsel worden gezien. Deze mogelijkheid is slechts een afwijking van de regels betreffende de „betaling” van deze bedragen ten einde betaling door de uitvoerende Lid-Staat mogelijk te maken. Zowel in het algemene als in het facultatieve stelsel zijn de bewijsvoorschriften dezelfde (vergelijk artikel 10, lid 2, en artikel 11, lid 2, eerste alinea); alleen de wijze waarop het bewijs moet worden geleverd, is verschillend (artikel 11, lid 2, tweede alinea).

De procedure van artikel 11, lid 5, van verordening nr. 1380/75, zoals aangevuld bij verordening nr. 1498/76, is in casu niet van toepassing. Deze procedure opent de mogelijkheid een verloren gegaan controle-exemplaar te vervangen; zij is niet bedoeld om de uitvoerende Lid-Staat toe te staan om in plaats van de invoerende Lid-Staat de door de regeling van deze laatste Staat voorgeschreven formaliteiten te vervullen.

Ingevolge deze regeling wordt door de invoerende Lid-Staat dezelfde tariefindeling aangehouden voor de mcb's bij invoer, ongeacht de vraag of deze dan wel de uitvoerende Lid-Staat de betaling van

de mcb's op zich heeft genomen. Ongetwijfeld blijft het risico bestaan dat ten aanzien van een zelfde transactie de voor het mcb bij invoer aanvaarde tariefindeling verschilt van die welke voor het mcb bij uitvoer wordt toegepast. Dit is evenwel onvermijdelijk in het huidige stelsel, volgens hetwelk de invoerende Lid-Staat bij de toepassing van „zijn” mcb niet is gehouden de door de uitvoerende Lid-Staat voor de toepassing van diens mcb aanvaarde tariefindeling te volgen.

Ondanks de pogingen welke de Commissie daartoe in het werk heeft gesteld, is een door een Lid-Staat aangehouden tariefindeling vooralsnog niet verbindend voor een andere Lid-Staat. Wanneer tussen de betrokken Lid-Staten verschil van mening bestaat, deelt de Commissie haar standpunt over de juiste tariefindeling mede, doch dit standpunt bindt voor de

Lid-Staten niet. Daarentegen acht de Commissie zich wel aan de door haar gegeven uitlegging gebonden, ook met betrekking tot haar interventies in het kader van de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en de vergoeding van de mcb's.

III — Mondelinge behandeling

Ter terechtzitting van 15 februari 1979 hebben de V.o.F. Henningsen Van den Burg en de Commissie van de Europese Gemeenschappen mondelinge opmerkingen gemaakt.

De advocaat-generaal heeft ter terechtzitting van 22 maart 1979 conclusie genomen.

In rechte

1. Bij uitspraak van 9 juni 1978, ingekomen ten Hove op 14 juni 1978, heeft het College van Beroep voor het Bedrijfsleven krachtens artikel 177 EEG-Verdrag vragen gesteld over de uitlegging van sommige bepalingen van het gemeenschappelijk douanetarief en van verordening nr. 1380/75 van de Commissie van 29 mei 1975 (PB L 139 van 1975, blz. 37) houdende uitvoeringsbepalingen betreffende de monetaire compenserende bedragen.
2. Deze vragen zijn gerezen in een geschil over de toepassing in een bepaald geval van artikel 2 bis van verordening nr. 974/71 van de Raad van 12 mei 1971 (PB L 106 van 1971, blz. 1), zoals gewijzigd bij verordening nr. 1112/73 van de Raad van 30 april 1973 (PB L 114 van 1973, blz. 4). Dit artikel bepaalt dat „wanneer een uit een Lid-Staat uitgevoerd produkt wordt ingevoerd in een Lid-Staat die een compenserend bedrag bij invoer moet toekennen, de uitvoerende Lid-Staat, in onderlinge overeenstemming met de in-

voerende Lid-Staat, het compenserende bedrag (kan) betalen dat door deze invoerende Lid-Staat zou moeten worden toegekend . . .”

- 3 Krachtens deze bepaling, die ten tijde van de feiten van het geding van toepassing was op Nederlandse exporten naar het Verenigd Koninkrijk, verzochten verzoeksters in het hoofdgeding het Produktschap voor Pluimvee en Eieren, voor de invoer in het Verenigd Koninkrijk van bepaalde produkten met een gehalte aan kipheeleipoeder van 52 % de monetaire compenserende bedragen te betalen die het Verenigd Koninkrijk was verschuldigd ter zake van de invoer van waren van post 04.05 B I van het gemeenschappelijk douanetarief. De Nederlandse autoriteiten aanvaardden de indeling van bedoelde produkten onder post 04.05 B I („eieren uit de schaal en eigeel: geschikt voor menselijke consumptie”), ten aanzien waarvan in toepassing van monetaire compenserende bedragen is voorzien. Bij de invoer in het Verenigd Koninkrijk evenwel meenden de Britse autoriteiten dat de produkten onder post 21.07 G I a) 1 vielen („produkten voor menselijke consumptie, elders genoemd noch elders onder begrepen: andere: geen of minder dan vijf gewichtspersenenten zetmeel bevattend”), waarvoor geen monetaire compenserende bedragen zijn voorzien.
- 4 Na deze tarifiering door de Britse autoriteiten meende het Produktschap voor Pluimvee en Eieren voor de litigieuze produkten geen monetaire compenserende bedragen ter zake van de invoer in het Verenigd Koninkrijk te kunnen betalen, daar de Britse autoriteiten de in artikel 11 van verordening nr. 1380/75 voorgeschreven formaliteiten — die vervuld moeten zijn alvorens de uitvoerende Lid-Staat het door de invoerende Lid-Staat verschuldigde monetaire compenserende bedrag kan toekennen — niet hadden vervuld. Verzoeksters in het hoofdgeding verwijten de Nederlandse autoriteiten nu, de bepalingen van artikel 11 van verordening nr. 1380/75, waarbij de toepassingsvoorwaarden van artikel 2 bis van voornoemde verordening nr. 974/71 zijn vastgesteld, onjuist te hebben uitgelegd en toegepast, en betwisten de juistheid van de tarifiering door de Britse autoriteiten.
- 5 Om dit geschil te kunnen oplossen, heeft het College van Beroep voor het Bedrijfsleven het Hof de volgende vragen voorgelegd:

„1. Moet artikel 1, lid 2 van de verordening (EEG) nr. 974/71 van de Raad, gelezen in samenhang met de inhoud van de bijlage van verordening (EEG) nr. 2500/77 van de Raad, in het bijzonder met de inhoud van de in die bijlage omschreven tariefposten 04.05 B I en 21.07 G I a) 1, aldus worden uitgelegd, dat een produkt als Hentex, waarvan de samenstelling is als volgt:

52 % kipheeleipoeder

25 % sojameel

22 % glucosestroop

1 % zout en lecithine,

moet worden ingedeeld in tariefpost 04.05 B I dan wel in tariefpost 21.07 G I a) 1?

2. Moet artikel 11, lid 2, tweede volzin, van verordening (EEG) nr. 1380/75 van de Commissie aldus worden uitgelegd, dat, ook indien het produkt Hentex zou vallen onder tariefpost 04.05 B I en de douaneformaliteiten bij de invoer in het Verenigd Koninkrijk zouden zijn vervuld en de in die Lid-Staat verschuldigde rechten en heffingen van gelijke werking zouden zijn geheven, doch het controle-exemplaar als in die volzin bedoeld niet door het Verenigd Koninkrijk zou worden overgelegd, verweerder op die enkele grond niet bevoegd, laat staan gehouden, zou zijn aan de betreffende exporteur-importeur het monetaire compenserende bedrag toe te kennen en uit te betalen?”

6 Ten aanzien van de eerste vraag moet worden opgemerkt, dat post 04.05 B I betrekking heeft op „vogeleyen uit de schaal en eigeel ... geschikt voor menselijke consumptie”. Volgens de Toelichtingen bij het gemeenschappelijk douanetarief is deze post ook van toepassing op genoemde produkten „indien zij slechts voor voedingsdoeleinden kunnen worden gebruikt nadat zij bepaalde behandelingen ter vernietiging van sommige pathogene micro-organismen ... hebben ondergaan”, en op eieren uit de schaal en eigeel, „welke zijn verduurzaamd door toevoeging van kleine hoeveelheden chemicaliën ...”. Blijkens de bewoordingen van deze post en de Toelichtingen heeft hij dus in hoofdzaak betrekking op vogeleieren uit de schaal en eigeel in hun oorspronkelijke toestand, waaraan eventueel slechts kleine hoeveelheden conserverende chemicaliën zijn toegevoegd.

- 7 Post 21.07 daarentegen betreft „produkten voor menselijke consumptie, elders genoemd noch elders onder begrepen”. Volgens de Toelichtingen bij de Nomenclatuur van de Internationale Douaneraad bij deze tariefpost, sub A en B, heeft hij onder meer betrekking op „bereidingen die geheel of gedeeltelijk uit voedingsstoffen bestaan en die gebruikt worden bij de vervaardiging van . . . produkten voor menselijke consumptie”, voor zover zij niet zijn begrepen onder andere posten van het tarief. Bovendien fungeert onderverdeling 21.07 G I a) 1 als restpost ten opzichte van het gehele complex van produkten voor menselijke consumptie, doordat zij betrekking heeft op „andere” zodanige produkten, elders genoemd noch elders onder begrepen, „geen of minder dan vijf gewichtspercenten zetmeel bevattend.”
- 8 Ook al heeft de in de verwijzingsuitspraak genoemde waar een hoog gehalte aan kipheeleipoeder, zij bevat daarnaast aanzienlijke hoeveelheden andere bestanddelen, waaronder sojameel en glucosestroop, die geen chemicaliën zijn welke uitsluitend als conserveringsmiddel dienen. Volgens de „Algemene bepalingen voor de toepassing van de nomenclatuur van het gemeenschappelijk douanetarief”, regel 3 b), worden mengsels die niet onder een specifieke omschrijving vallen, weliswaar ingedeeld naar de stof waaraan zij hun wezenlijk karakter ontleen, doch volgens de Toelichtingen bij de Nomenclatuur van de Internationale Douaneraad vindt deze regel „slechts toepassing voor zover dit niet in strijd is met de bewoordingen van de posten en van de aantekeningen op de afdelingen of de hoofdstukken”. De litigieuze waar kan bijgevolg niet als „voegeleieren en eigeel” in de zin van post 04.05 B I worden aangemerkt. Anderzijds vertoont zij de kenmerken van een „produkt voor menselijke consumptie” in de zin van het gemeenschappelijk douanetarief. Daar zij onder geen enkele post van de Nomenclatuur en onder geen enkele post of postonderverdeling van hoofdstuk 21 van het douanetarief is vermeld, kan zij dus worden aangemerkt als te behoren tot de „produkten voor menselijke consumptie, elders genoemd noch elders onder begrepen . . . andere” van post 21.07 G I a) 1.
- 9 Mitsdien moet op de eerste vraag worden geantwoord, dat een produkt dat 52 % kipheeleipoeder, 25 % sojameel, 22 % glucosestroop en 1 % zout en lecithine bevat, niet valt onder post 04.05 B I van het gemeenschappelijk douanetarief, doch een „produkt voor menselijke consumptie” van post 21.07 G I a) 1 is.

- 10 Blijkens de bewoordingen van de tweede vraag heeft de nationale rechterlijke instantie daarbij het geval voor ogen gehad dat de invoerende Lid-Staat weigert bedoelde verklaring af te geven „ook indien het produkt Hentex zou vallen onder tariefpost 04.05 B I.”
- 11 Uit het vorenoverwogene blijkt dat de betrokken waar niet valt onder de door de uitvoerende Lid-Staat toegepaste tariefpost 04.05 B I. Daar de weigering van de invoerende Lid-Staat om deze indeling te aanvaarden, derhalve haar rechtvaardiging vindt in het gemeenschappelijke douanetarief, komt de tweede vraag niet meer aan de orde.

Kosten

- 12 De kosten door de Commissie van de Europese Gemeenschappen wegens indiening harer opmerkingen bij het Hof gemaakt, kunnen niet voor vergoeding in aanmerking komen. Ten aanzien van de partijen in het hoofdgeding is de procedure als een aldaar gerezen incident te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen.

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste Kamer),

uitspraak doende op de door het College van Beroep voor het Bedrijfsleven bij uitspraak van 9 juni 1978 gestelde vragen,

verklaart voor recht:

Een produkt dat 52 % kipheeleipoeder, 25 % sojameel, 22 % glucosestroop en 1 % zout en lecithine bevat, valt niet onder post 04.05 B I van

het gemeenschappelijk douanetarief, doch is een „produkt voor menselijke consumptie” van post 21.07 G I a) 1.

Mertens de Wilmars

O’Keeffe

Bosco

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op twee mei negentienhonderdnegenenzeventig.

De griffier

De president van de Eerste Kamer

A. Van Houtte

J. Mertens de Wilmars

CONCLUSIE VAN DE ADVOCaat-GENERAAL J.-P. WARNER
VAN 22 MAART 1979 ¹

*Mijnheer de President,
mijne heren Rechters,*

De onderhavige zaak betreft een verzoek om een prejudiciële beslissing van het College van Beroep voor het Bedrijfsleven (hierna te noemen: het College).

Verzoeksters in de bij het College ahangige zaak zijn een Amerikaanse vennootschap, Henningsen Food Inc., gevestigd in Nebraska, en een Nederlandse vennootschap, Van den Burg Eierprodukten BV, gevestigd te Waalwijk. Zij hebben de zaak aanhangig gemaakt in hun hoedanigheid van beherende vennoten van de Nederlandse vennootschap onder firma Henningsen Van den Burg, gevestigd te Waalwijk (verzoeksters hierna te noemen: Henningsen).

Verweerder, het Produktschap voor Pluimvee en Eieren, heeft onder meer tot taak de toepassing in Nederland van de communautaire wetgeving betreffende de monetaire compenserende bedragen (mcb’s) op produkten vallende onder de gemeenschappelijke ordening der markten in de sector eieren.

Deze gemeenschappelijke marktordening omvat volgens artikel 1, lid 1, van ’s Raads verordening nr. 2771/75 de produkten vallende onder de posten 04.05 A I en 04.05 B I van het gemeenschappelijk douanetarief („eieren van pluimvee in de schaal, vers of verduurzaam”, „eieren uit de schaal en eigeel, geschikt voor menselijke consumptie, vers, gedroogd of op andere wijze verduurzaam”, al dan niet met toegevoegde suiker”). De omschrijvingen stemmen ge-

¹ — Vertaald uit het Engels.